

SYLABUS KURZU SOCIÁLNÍ PRÁCE S OBĚŤMI DOMÁCÍHO NÁSILÍ SPP 134

ANOTACE

Cílem kurzu je vybavit studenty/ studentky bakalářského cyklu oboru sociální práce a sociální politika komplexními informacemi o problematice domácího násilí, skupinách ohrožených domácím násilím, psychice oběti i pachatele domácího násilí a metodami a technikami práce s oběti. Studenti budou rovněž seznámeni se systémem ochrany před domácím násilím a nejnovějšími trendy v řešení této problematiky.

OSNOVA

- 1. Definice problematiky, formy a projevy domácího násilí. Statistika.**
Mgr. Eva Oujezská
- 2. Teoretické přístupy k řešení problematiky domácího násilí.**
Mgr. Jitka Čechová
Teorie příčin kriminality, teorie příčin domácího násilí - makrosystém, exosystém a mikrosystém.
- 3. Psychologie oběti domácího násilí.**
Mgr. Eva Oujezská
Psychické příznaky oběti domácího násilí. Proč oběť neodejde a proč se vrací? Problematické chování oběti. Emocionální a kognitivní reakce, změny chování.
- 4. Psychologie pachatele.**
Mgr. Jitka Čechová
Dostupné typologie, charakteristika násilníka. Terapeutické programy pro násilné osoby.
- 5. Oběti domácího násilí se specifickými potřebami.**
Mgr. Madla Čechová
Senioři, zdravotně a mentálně postižení, domácí násilí v romských a migrantských komunitách.
- 6. Rodinné systémy a domácí násilí.**
Mgr. Eva Oujezská
Děti jako svědci a oběti domácího násilí. Sekundární viktimizace. Syndrom zcizeného (zavrženého) rodiče. Odborné sociální služby pro děti oběti a svědky domácího násilí.
- 7. Institucionální síť pomoci obětem domácího násilí.**
Mgr. Madla Čechová
Systémová a institucionální pomoc obětem DN. Interdisciplinární přístup k řešení DN. Národní akční plán.
- 8. Právní rámec pomoci obětem domácího násilí I.**
Mgr. Zuzana Mrázková

Zákon o sociálně právní ochraně dětí a občansko-právní kontext řešení problematiky domácího násilí.

9. Právní rámec pomoci obětem domácího násilí II.

Mgr. Anna Hořínová

Týrání osoby žijící ve společném obydlí, zákon na ochranu před domácím násilím.

10. Teorie a metody sociální práce v kontextu práce s oběťmi domácího násilí.

Mgr. Jitka Čechová

11. Principy poradenství obětem domácího násilí.

Mgr. Jitka Čechová

Krizový a bezpečnostní plán. Vstupní poradenství a dlouhodobé poradenství.

12. Krizová intervence, systém sociálních služeb obětem domácího násilí.

Mgr. Eva Oujezská

13. Modelové případy, kasuistiky.

POVINNÁ LITERATURA

(plus literatura doporučená na přednášce)

Čechová, Hořínová, Mrázková, Oujezská (2006, 2007) *Pomoc obětem domácího násilí - příručka určená pomáhajícím profesím (I. a II. díl)* Brno: Liga lidských práv

Kolektiv autorů (2006) *Vaše právo! právní pomoc ženám, obětem domácího násilí.* Praha: Profem

Marvánová-Vargová, B., Pokorná, D., Toufarová, M. (2008) *Partnerské násilí.* Praha: Linde
Pence E.(2005) *V našem vlastním zájmu* Praha: ROSA

Voňková, J., Spoustová, J (2008) *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen.* (2.přepřacované vydání). Praha: proFem

DOPORUČENÁ LITERATURA K JEDNOTLIVÝM BLOKŮM

(plus literatura doporučená na přednášce)

Ad lekce 1

Čechová, Hořínová, Mrázková, Oujezská (2006, 2007) *Pomoc obětem domácího násilí - příručka určená pomáhajícím profesím (I. a II. díl)* Brno: Liga lidských práv

Ad lekce 2

Čírtková, L. (2002) *Domácí násilí : přístup k řešení problému ve vybraných evropských zemích.* Praha: Bílý kruh bezpečí

Marvánová-Vargová, B., Pokorná, D., Toufarová, M. (2008) *Partnerské násilí.* Praha: Linde

Voňková, J., Spoustová, J (2008) *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen.* (2.přepracované vydání). Praha: proFem

Ad lekce 3.

Ellen Pence(2005) *V našem vlastním zájmu.* Praha: Rosa

Levine, P.; Fredericková, A. (2002) *Prebúdzanie tigra (liečenie traumy).* Humenné: Pro Familia

Velikovská, K (2006) *Svobodná i když za mřížemi.* Brno: Portál

Ad lekce 4

Čírtková, L. (2004) *Forenzní psychologie.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk

Čírtková, L. (2002) *Domácí násilí : přístup k řešení problému ve vybraných evropských zemích.* Praha: Bílý kruh bezpečí

Bentovim, A. (1998) *Týrání a sexuální zneužívání v rodinách.* Praha: Brada Publishing

Hirigoyen, M. F. (2002) *Psychické násilí v rodině a v zaměstnání.* Praha: Academia

Kastová, V. (2003) *Nebuďte obětí.* Brno: Era

Marvánová-Vargová, B., Pokorná, D., Toufarová, M. (2008) *Partnerské násilí.* Praha: Linde

Poněšický, J. (2005) *Agrese, násilí a psychologie moci.* Praha: Triton

Voňková, J., Spoustová, J (2008) *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen.* (2.přepracované vydání). Praha: proFem

Dutton, D. (2007) *The abusive personality* (second edition). New York, London: The guilford press (není dostupná v ČR)

Ad lekce 5

Kolektiv autorů (2005) *Domácí násilí a zdravotně postižení.* Sborník materiálů z celostátní konference organizované o. s. Orfeus, Praha

Kolektiv autorů (2006) *Popis jednotlivých forem domácího násilí, analýza jejich příčin, prevence.* Zdravotně-sociální fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, České Budějovice

Šimíková I. (2007) *Specifika domácího násilí v prostředí romské komunity.* Příspěvek z konference Bílá místa v péči o oběti domácího násilí, Persefona o. s.

Ad lekce 6

Spilková J. (?) *Syndrom týraného, zneužívaného a zanedbaného dítěte.* Dětské krizové centrum, Praha

Bentovim, A. (1998) *Týrání a sexuální zneužívání v rodinách.* Praha: Grada

Marvánová-Vargová, B., Pokorná, D., Toufarová, M. (2008) *Partnerské násilí.* Praha: Linde

Ad lekce 8 a 9

zákon o rodině č. 94/1963 Sb., ve znění pozdějších předpisů

občanský zákoník č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů

trestní zákon č. 140/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před DN

Hrušková, M. (2006) *České rodinné právo.* 3. přepracované a doplněné vydání, Brno: Masarykova univerzita

Jelínek, J. (2006) *Trestní právo hmotné* Praha: Linde

Conway, H. (2007) *Domácí násilí.* 1. vyd. Praha: Albatros

Voňková, J., Spoustová, J (2008) *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen.* (2.přepracované vydání). Praha: proFem

Kolektiv autorů (2006) *Vaše právo! právní pomoc ženám, obětem domácího násilí.* Praha: Profem

Případně - Voňková, J., Huňková, M.(2004) *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen*. Praha: proFem

Ad lekce 9

Pence, E. (2005) *V našem vlastním zájmu*. Praha: Rosa

Ad lekce 10

Navrátil, P. (2001) *Teorie a metody sociální práce*. Brno : Marek Zeman

Úlehla, I. (1999) *Umění pomáhat*. Praha: SLON

Kopřiva, K (1997) *Lidský vztah jako součást profese*. Praha: Portál

Etický kodex sociálních pracovníků ČR. Společnost sociálních pracovníků: 1995

Zavádění standardů kvality sociálních služeb do praxe. Průvodce poskytovatele. MPSV:2002

Ad lekce 11 a 12

Kastová, V. (2000) *Krize a tvořivý přístup k ní*. Praha: Portál

Kopřiva, K (1997) *Lidský vztah jako součást profese*. Praha: Portál

Špaténková a kol.(2004) *Krizová intervence pro praxi*. Praha: Grada

Úlehla, I. (1999) *Umění pomáhat*. Praha: SLON

Vodáčková a kol. (2007) *Krizová intervence*. Praha: Portál

PODMÍNKY UDĚLENÍ ZÁPOČTU

80% účast.

Zpracování seminární práce k některému z prezentovaných témat v rozsahu 6stran.

Úspěšné vypracování zápočtového testu.

Výuka standardně probíhá v učebně U53 od 14h. Výuka bloku č.5 *Oběti domácího násilí se specifickými potřebami* dne 15. 10. a bloku č. 7. *Institucionální síť pomoci obětem domácího násilí* dne 29.10.. bude probíhat **U23 a to od 18h!**